

Inspektionsrapport
från Skolverket
54-2007:2893

Utbildningsinspektion i fristående gymnasieskolan Yrkesplugget i Solna

Beslut
Skolrapport

Skolverket

Yrkesplugget AB
Huvudmannen för Yrkesplugget
Att. Annelee Bergstrand
Pyramidvägen 9 B
169 56 Solna

2008-04-04
1 (3)
Dnr 54-2007:2893

Genomförd utbildningsinspektion i den fristående gymnasieskolan Yrkesplugget i Solna

Skolverket har genomfört inspektion i den fristående gymnasieskolan Yrkesplugget i Solna kommun. Besök gjordes i skolan den 8 november 2007.

Vid utbildningsinspektion tar Skolverket ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen samt om huvudmannen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Inspektionen av fristående skolor ska förutom att granska utbildningens kvalitet klargöra om huvudmannens verksamhet uppfyller kraven för att även fortsättningsvis vara berättigad till bidrag från elevernas hemkommuner.

Utbildningsinspektionen behandlar tre områden: Kunskaper, Normer och värden samt Ledning och kvalitetsarbete. Inspektionen syftar dock inte till att skapa en heltäckande bild av all skolverksamhet vid den aktuella tidpunkten utan prioriterar särskilt starka sidor eller påtagliga svagheter i verksamheterna. Övergripande information och exempel på kriterier för bedömningen av respektive granskningsområde finns publicerade på Skolverkets webbplats (www.skolverket.se).

Av bilagd rapport framgår hur inspektionen genomförts samt de bedömningar som gjorts av Skolverket.

Detta beslut redovisar dels områden där det finns sådana brister i verksamheten att dessa snarast måste åtgärdas, dels områden som behöver förbättras i ett fortsatt kvalitetsarbete.

Senast inom tre månader från beslutsdagen, dvs. 4 juli 2008 ska Yrkesplugget AB redovisa till Skolverket, Enheten i Stockholm vilka åtgärder som vidtagits mot de brister som påtalats i verksamheten.

Skolverket avser även att vid kommande inspektionstillfälle följa upp effekterna av inspektionen.

Skolverkets beslut med anledning av inspektionen

Vid Skolverkets besök var utbildningen på Yrkesplugget inne på sitt andra verksamhetsår. Trots att skolan är relativt ny har rektorn genom ett målmedvetet arbete lyckats få till stånd en väl fungerande verksamhet. Hon bedriver även ett aktivt

arbete för att utvidga skolans verksamhet genom att till kommande läsår starta inriktningen Bygg- och fastighetsteknik.

Eleverna upplever i stort att det råder en kamratlig anda mellan vuxna och elever och möten av mer informell karaktär sker dagligen i skolans cafeteria. Personalen har lagt ner ett stort arbete för att förebygga och förhindra att diskriminering och annan kränkande behandling ska inträffa. Resultatet av det arbetet har i flera avseenden gett ett gott utfall, men det finns fortfarande elever som upplever att skolan inte är fri från kränkningar.

Vid Skolverkets besök hade skolan ännu inte genomfört några nationella kursprov och endast ett fåtal kurser hade avslutats. Av de betyg som satts på avslutade kurser framgår att bara ett fåtal elever når de högsta betygsstegen, vilket ger Skolverket anledning att ifrågasätta om undervisningen bedrivits på ett sådant sätt att eleverna getts förutsättningar att utveckla de kunskapskvaliteter som betygskriterierna för högre betyg kräver. Det är målen att sträva mot och programmålen som uttrycker den önskvärda kvalitetsutvecklingen på varje skola. Dessa mål riktar sig till verksamheten som ska utformas på ett sådant sätt att eleverna ges förutsättningar att utveckla de förmågor som mål att sträva mot och programmål anger.

Uppföljning och utvärdering på individnivå är i första hand lärarens uppgift. På Yrkesplugget har lärare utarbetat olika modeller för att följa elevernas kunskapsutveckling. För att även ta vara på elevernas lärande under den arbetsplatsförlagda delen av utbildningen har skolan påbörjat ett utvecklingsarbete. På Yrkesplugget genomförs i de flesta fall utvärderingar i samband med att kurser avslutats.

Verksamheten behöver även följas upp och utvärderas på skolnivå i syfte att få ett underlag som kan ligga till grund för åtgärder som behöver vidtas för att förbättra verksamheten ytterligare. Viss uppföljning och utvärdering genomförs, men skolan bör bli bättre på att ta vara på resultaten från dessa.

Brister som måste åtgärdas

Skolverket bedömer att nedan angivna brister snarast måste åtgärdas.

- Skolan inte ger särskilt stöd till alla elever som har behov av detta (9 kap. 2 § skollagen).
- Skolan upprättar inte åtgärdsprogram i enlighet med författningarnas krav (2 kap. 7 § förordningen om fristående skolor).
- Skolans arbete med likabehandlingsplanen uppfyller inte förordningens krav på elevers medverkan (2 § förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med en likabehandlingsplan).
- Skolan uppfyller inte författningarnas krav på delaktighet vid upprättandet av kvalitetsredovisningen (4 och 5 §§ förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m.).

Områden som är i behov av förbättringsinsatser

Det finns enligt Skolverkets bedömning behov av förbättringsinsatser inom följande områden:

- Skolan bör säkerställa att utvecklingssamtalen genomförs i enlighet med gällande bestämmelser.
- Skolan bör förbättra hantering av betygs katalogen.
- Kvaliteten på skolans åtgärdsprogram bör förbättras.
- Huvudmannen bör utreda och vid behov vidta åtgärder för att förhindra kränkningar.
- Rektorn bör i ökad utsträckning följa upp och utvärdera skolans resultat i förhållande till de nationella målen.
- Skolans kvalitetsarbete bör förbättras.

På Skolverkets vägnar

Marie-Hélène Ahnborg
Avdelningschef

Gunnel Eriksson
Undervisningsråd

I ärendets slutliga handläggning har också enhetschef Carl-Gustav Sidenqvist, undervisningsråden Anette Älmdalen och Claes-Göran Aggebo deltagit.

Bilaga

Rapport

Kopia till

Solna kommun

Övriga enligt fastställd sändlista.

Utbildningsinspektion i den fristående gymnasieskolan Yrkesplugget

Gymnasieskola

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i och besökt Yrkesplugget den 8 november 2007. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen. Detta är Skolverkets första inspektion av skolan sedan den startade sin verksamhet 2006.

Inspektionen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av kvaliteten och om verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, förordningen om fristående skolor och övriga författningar som gäller för fristående skolor. Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbplats (www.skolverket.se/Inspektion).

Inspektionen av fristående gymnasieskolor ska ytterst klargöra om huvudmannens verksamhet uppfyller kraven för att även fortsättningsvis ha rätt till bidrag från elevernas hemkommuner.

Huvudmannen har ansvar för att de brister som inspektörerna lyfter fram i helhetsbedömningen åtgärdas. Åtgärderna ska redovisas till Skolverket vilket framgår av Skolverkets beslut. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen vid nästkommande inspektion.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument som huvudmannen har lämnat till Skolverket, dels den information som samlats in under besöket. Även annan information om skolan som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller publicerad på annat sätt, har använts.

I skolan intervjuades rektorn, företrädare för lärare, elever, föräldrar samt skolans elevvårdsteam. Huvudman för skolan deltog vid inspektörernas avslutande samtal. Några dagar efter besöket på skolan gjordes också en telefonintervju med skolsköterskan. Inspektörerna besökte lektioner i årskurserna 1 och 2. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns i skolan utgör underlag för kvalitetsbedömningen.

Huvudmannen för Yrkesplugget har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Skolverket har i samband med inspektionen haft kontakt med Solna kommun angående kommunens rätt till insyn i skolans verksamhet. Kommunen tar bland annat del av skolans kvalitetsredovisning och årsredovisning. Vidare kommer yrkes-

2 (16)

plugget att delta i ett observatörsprojekt som Solna kommun deltar i tillsammans med några andra kommuner.

Beskrivning av Yrkesplugget

Ykrsplugget	Antal elever
Gymnasieskola	112

Källa: Skolans uppgifter

Skolverket beslutade den 29 november 2005 att Yrkesplugget i Solna kommun har rätt till bidrag för transportutbildning med inriktning på gods- och persontransporter samt MC-utbildning (dnr 44-2005:1029). Utbildningen har i bidragshänseende förts till det nationella Fordonsprogrammet.

Yrkesplugget fick den 21 november 2006 även rätt till bidrag för utbildningarna Personbilsteknik samt Bygg- och fastighetsteknik (dnr 44-2006:1156). Utbildningen Personbilsteknik har i bidragshänseende förts till det nationella Fordonsprogrammet och Bygg- och fastighetsteknik till det nationella Byggprogrammet.

Rätten till bidrag gäller, enligt Skolverkets beslut, under förutsättning att utbildningarna följer angivna utbildningsmål samt kurs- och poängplaner enligt huvudmannens ansökan.

Skolans inriktning är allmän och i ansökan om godkännande har huvudmannen uppgett att skolan kommer att följa läroplanen för de frivilliga skolformerna, Lpf 94.

Huvudman för skolan är Yrkesplugget AB med organisationsnummer 556675-3736.

Verksamheten vid Yrkesplugget startade läsåret 2006/07 med utbildningarna MC-teknik och Transport. Innevarande läsår, 2007/08, startade utbildningen Personbilsteknik. Huvudmannen har, som angetts ovan, även rätt att bedriva utbildning i Bygg- och fastighetsteknik och avser att starta denna verksamhet hösten 2008.

Skolan hade vid inspektionsbesöket 112 elever. Eleverna är folkbokförda i Botkyrka, Ekerö, Gnesta, Haninge, Hofors, Huddinge, Järfälla, Lidingö, Nynäshamns, Salems, Sigtuna, Sollentuna, Stockholms, Solna, Strängnäs, Sundbybergs, Södertälje, Trosa, Tyresö, Upplands Väsby och Vallentuna kommun.

Skolan ligger i närheten av Solna station i lokaler som anpassats för skolans verksamhet.

Helhetsbedömning

Vid inspektörernas besök var utbildningen på Yrkesplugget inne på sitt andra verksamhetsår. Trots att skolan är relativt ny har rektorn genom ett målmedvetet arbete lyckats få till stånd en väl fungerande verksamhet. Hon bedriver även ett aktivt arbete för att utvidga skolans verksamhet genom att till kommande läsår starta inriktningen Bygg- och fastighetsteknik.

Eleverna upplever i stort att det råder en kamratlig anda mellan vuxna och elever och möten av mer informell karaktär sker dagligen i skolans cafeteria. Personalen har lagt ner ett stort arbete för att förebygga och förhindra att diskriminering och annan kränkande behandling ska inträffa. Resultatet av det arbetet har i flera avseenden gett ett gott utfall, men det finns fortfarande elever som upplever att skolan inte är fri från kränkningar.

Vid inspektörernas besök hade skolan ännu inte genomfört några nationella kursprov och endast ett fåtal kurser hade avslutats. Av de betyg som satts på avslutade kurser framgår att bara ett fåtal elever når de högsta betygsstegen, vilket ger inspektörerna anledning att ifrågasätta om undervisningen bedrivits på ett sådant sätt att eleverna getts förutsättningar att utveckla de kunskapskvaliteter som betygskriterierna för högre betyg kräver. Det är målen att sträva mot och programmålen som uttrycker den önskvärda kvalitetsutvecklingen på varje skola. Dessa mål riktar sig till verksamheten som ska utformas på ett sådant sätt att eleverna ges förutsättningar att utveckla de förmågor som mål att sträva mot och program mål anger.

Uppföljning och utvärdering på individnivå är i första hand lärarens uppgift. På Yrkesplugget har lärare utarbetat olika modeller för att följa elevernas kunskapsutveckling. För att även ta vara på elevernas lärande under den arbetsplatsförlagda delen av utbildningen har skolan påbörjat ett utvecklingsarbete. På Yrkesplugget genomförs i de flesta fall utvärderingar i samband med att kurser avslutats.

Verksamheten behöver även följas upp och utvärderas på skolnivå i syfte att få ett underlag som kan ligga till grund för åtgärder som behöver vidtas för att förbättra verksamheten ytterligare. Viss uppföljning och utvärdering genomförs, men skolan bör bli bättre på att ta vara på resultaten från dessa.

Brister som måste åtgärdas

Inspektörerna bedömer att nedan angivna brister snarast måste åtgärdas:

- Skolan inte ger särskilt stöd till alla elever som har behov av detta (9 kap. 2 § skollagen).
- Skolan upprättar inte åtgärdsprogram i enlighet med författningarnas krav (2 kap. 7 § förordningen om fristående skolor).
- Skolans arbete med likabehandlingsplanen uppfyller inte förordningens krav på elevers medverkan (2 § förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med en likabehandlingsplan).
- Skolan uppfyller inte författningarnas krav på delaktighet vid upprättandet av kvalitetsredovisningen (4 och 5 §§ förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m.).

Områden som är i behov av förbättringsinsatser

Det finns enligt inspektörernas bedömning behov av förbättringsinsatser inom följande områden:

- Skolan bör säkerställa att utvecklingssamtalen genomförs i enlighet med gällande bestämmelser.
- Skolan bör förbättra hantering av betygskatalogen.
- Kvaliteten på skolans åtgärdsprogram bör förbättras.
- Huvudmannen bör utreda och vid behov vidta åtgärder för att förhindra kränkningar.
- Rektorn bör i ökad utsträckning följa upp och utvärdera skolans resultat i förhållande till de nationella målen.
- Skolans kvalitetsarbete bör förbättras.

Bedömningar

Nedan redovisas inspektionens bedömningar utifrån en fyrgradig kvalitetsskala enligt följande:

- *Mycket god* kvalitet innebär att styrdokumentens mål och krav *väl* uppfylls.
- *God* kvalitet innebär att styrdokumentens mål och krav i *huvudsak* uppfylls.
- *Mindre god* kvalitet innebär att styrdokumentens mål och krav endast *delvis* uppfylls.
- *Ej godtagbar* kvalitet innebar en *avsevärd avvikelse* från styrdokumentens mål och krav.

1 KUNSKAPER

Inom detta granskningsområde behandlas skolans kunskapsresultat och arbetet för att ge varje elev kunskaper och färdigheter som till art och nivå väsentligen motsvarar de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar huvudmannen och skolan ger för att eleverna ska nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om eleverna tillägnar sig kunskaper i enlighet med läroplanens mål, programmålen och kursplanernas mål.

Kommentar:

Då verksamheten i Yrkesplugget startade läsåret 2006/07 har ännu inga elever genomgått en fullständig gymnasieutbildning vid skolan. De första nationella kursproven genomförs i december 2007.

En granskning av skolans betygs katalog visar att på avslutade kurser har endast ett fåtal elever nått betygsnivåer över betyget Godkänt.

Av betygs katalogen framgår inga resultatskillnader mellan pojkar och flickor.

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om lärarna fortlöpande följer upp resultaten av skolans verksamhet så att undervisningsmål och metoder ständigt kan prövas och utvecklas i förhållande till styrdokumentens krav,
- om kunskapsutvecklingen för varje elev följs upp fortlöpande i samtliga ämnen,
- om lärarna informerar eleven fortlöpande om både utvecklingsbehov och framgångar i studierna,
- om samtal med elever och elevens vårdnadshavare om elevens kunskapsutveckling och studiesituation utgår från en studieplanering med uppgifter om elevens studieväg och om de val av kurser som elev gjort.

Bedömning av området Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Inspektörernas samlade bedömning av området *Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat* är att detta är av god kvalitet. Det är en sammanvägd bedömning av att lärarnas kunskapsuppföljning på individnivå i stort fungerar väl, men även att samtal utifrån elevens studieplanering bör förbättras.

Information och samtal utifrån studieplanering/utvecklingssamtal

Enligt läroplanen ska lärarna kontinuerligt informera eleven om både utvecklingsbehov och framgångar i studierna. På Yrkesplugget har lärarna på individnivå utvecklat olika metoder, bland annat genom så kallade bedömningsmatriser, för att följa varje elevs kunskapsutveckling i ämnen och kurser. Det är inspektörernas intryck, efter samtal med lärare, att kvaliteten på dessa uppföljningar varierar.

Enligt de elever som inspektörerna talat med får de kontinuerligt information från lärarna om både vad de behöver utveckla, men även om vilka framsteg de gjort i sina studier. Inspektörerna har dock funnit att eleverna är omedvetna om att kursen Datorkunskap är integrerad i Svenska A och eleverna uppger att de inte har fått in-

formation om hur väl de lyckats i kursen Datorkunskap. Även skolans rektor tillstår att eleverna inte informerats om hur dessa kurser integrerats. Efter inspektörernas besök har rektorn meddelat att eleverna informerats om vad som gäller för nämnda kurser.

Vid så kallade elevmöten följer skolans elevvårdsteam kunskapsutvecklingen på klassnivå. Vid dessa har klassens mentor samlat in uppgifter från övriga lärare och utifrån presenterade resultat vidtas vid behov åtgärder.

Enligt bestämmelserna ska rektorn se till att eleven ges en samlad information om sin kunskapsutveckling och studiesituation utifrån den individuella studieplaneringen. För elever som studerar på Yrkesplugget genomförs ett välkomstsamtal i början av årskurs 1. Då får elev och vårdnadshavare dels information om utbildningen, dels möjlighet att påtala om det är något speciellt som eleven behöver extra stöd och hjälp med. Från och med vårterminen i årskurs 1 genomförs minst ett utvecklingssamtal per termin. Vid utvecklingssamtalet har mentorn fått uppgifter från alla undervisande lärare om elevens kunskapsutveckling och redovisar denna. Eleverna har också möjlighet både att förbereda sig inför samtalet genom att svara på några frågor om studiesituationen och att lyfta frågor som känns angelägna för dem. Enligt uppgift från skolan har alla elever en individuell studieplanering, men eleverna är tveksamma till vilken funktion den har då den inte systematiskt används vid utvecklingssamtalen.

I de samtal som inspektörerna haft med elever uppger de att utvecklingssamtalen inte känns meningsfulla. Detta förhållande framkom även i den utvärdering som skolan genomförde föregående läsår. Enligt rektorn är det otillfredsställande att utvecklingssamtalen inte upplevs givande (se vidare område 3.4 Kvalitetsarbete). Sammantaget bedömer inspektörerna att skolan bör säkerställa att utvecklingssamtalen genomförs i enlighet med gällande bestämmelser.

1.3 Bedömning och betygssättning

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om lärarna gör en allsidig bedömning av elevens kunskaper och därvid beaktar hela kursen,
- om lärarna använder resultaten från de nationella kursproven för att bedöma elevens kunskapsutveckling och som stöd för betygssättning,
- om lärarna vid bedömning och betygssättning utgår från de nationella målen i kursplanerna och från betygskriterierna,
- om lärarna vid betygssättningen utnyttjar all tillgänglig information om elevens kunskaper i förhållande till kraven i kursplanen,
- om betyg sätts enligt författningarnas krav,
- om betygskatalog förs enligt bestämmelserna

Bedömning av området Bedömning och betygssättning:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
	X		

Motivering:

Inspektörerna bedömer att området *Bedömning och betygssättning* är av mindre god kvalitet. Bedömningen baseras på att det finns en viss oklarhet på vilka grunder betygssättning sker samt på brister i skolans hantering av betygskatalogen.

Utgångspunkt vid bedömning och betygssättning

Vid betygssättningen ska läraren, enligt gymnasieförordningen, som stöd använda de betygskriterier som fastställts. Vid samtal med lärare framkommer att betyg på prov ibland bestäms av en viss procentsats korrekta svar. Detta föranleder inspektörerna att påpeka att det är kvaliteter i elevernas kunskaper som ska betygssättas.

Betygskatalog

Inspektörerna har noterat att betygssättande lärare inte alltid genom sin underskrift bekräftat att ett betyg har satts. Detta är inte tillfredsställande och inspektörerna bedömer att skolan bör förbättra hanteringen av betygskatalogen.

1.4 Genomförande av utbildningen**Inom detta bedömningsområde har granskats:**

- om läroplanens mål, programmålen och kursplanernas mål anger inriktningen för skolans utbildning,
- om organisation och arbetssätt ger utrymme för olika kunskapsformer,
- om alla elever har inflytande över hur deras utbildning utformas och ges möjlighet att kunna påverka, vara delaktiga och ta ansvar,
- om skolan strävar mot att varje elev utvecklar en insikt om sitt eget sätt att lära och en förmåga att utvärdera sitt eget lärande,
- om undervisningen är saklig och allsidig,
- om de som arbetar i skolan samverkar för att göra skolan till en god miljö för utveckling och lärande,
- om samverkan sker mellan skolan och det omgivande samhället,
- om varje elev har en individuell studieplanering,

Bedömning av området Genomförande av utbildningen:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Inspektörernas bedömning är att området *Genomförande av utbildningen* vid Yrkesplugget har god kvalitet. Undervisningen är saklig och allsidig. Skolan ger eleverna inflytande över utbildningens utformning och arbetar för att varje elev ska ta ansvar för det egna lärandet. Samverkan sker både mellan lärarna på skolan, handledarna på APU-platserna och även med den kommunala gymnasieskolan, Solna gymnasium. I inspektörernas bedömning inkluderas även en otydlighet från skolans sida avseende elevernas individuella studieplanering och kring olika kunskapsformer.

Utrymme för olika kunskapsformer

Skolans huvuduppgift är, enligt läroplanen, att förmedla kunskaper och skapa förutsättningar för att eleverna ska tillägna sig och utveckla kunskaper. Kunskap är inget entydigt begrepp. Kunskap kommer i uttryck i olika former såsom fakta, förståelse, färdighet och förtrogenhet. Undervisningen får, enligt läroplanen, inte ensidigt betona den ena eller den andra kunskapsformen. Skolan har även i uppgift att främja elevernas utveckling till ansvarskännande människor.

Enligt inspektörerna skapar den samverkan som sker mellan undervisande lärare i kärn- och karaktärsämnen goda förutsättningar för att ta vara på de olika kunskapsformerna. Inspektörerna har dock noterat att enligt det underlag för bedömning av elevernas lärande i karaktärsämnen som skolan utformat ska läraren och handledaren bedöma "Faktakunskaper i enlighet med målen". Däremot framkommer inte hur andra kunskapskvaliteter ska bedömas. Enligt inspektörerna speglar en beskrivning, som endast anger faktakunskaper, bilden av ett begränsat kunskapsbegrepp. Inspektörerna vill därför påpeka vikten av att skolan tydliggör de kvaliteter som uttrycks i begreppen fakta, förståelse, färdighet och förtrogenhet.

Individuell studieplanering

Eleverna har enligt skolan en individuell studieplanering, men som tidigare angetts är de elever som inspektörerna talade med tveksamma till planens funktion. I samtal med eleverna framkommer även att de är obekanta med innebörden av allmän behörighet, särskild behörighet, samt fullständigt - utökat – reducerat program. Mot bakgrund av ovanstående vill därför inspektörerna påpeka vikten av att eleverna informeras om den individuella studieplaneringen så att denna blir ett aktivt verktyg i deras utbildning.

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov**Inom detta bedömningsområde har granskats:**

- om undervisningen anpassas till den enskilde elevens behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande,
- om särskilt stöd ges till elever som har svårigheter i skolarbetet,
- om det vid behov av särskilda stödåtgärder alltid utarbetas åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav,

- om skolans individuella program först och främst förbereder eleven för studier på ett nationellt eller specialutformat program.

Bedömning av området Anpassning av verksamheten till elevernas behov:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Inspektörerna bedömer att området *Anpassning av verksamheten till elevernas behov* vid Yrkesplugget har god kvalitet. I flera avseenden anpassas verksamheten efter elevernas behov, men enligt inspektörernas bedömning finns behov av förbättringar avseende särskilt stöd. Skolan måste också säkerställa att åtgärdsprogram upprättas för elever i behov av särskilt stöd och därutöver behöver kvaliteten på åtgärdsprogrammen förbättras.

Särskilt stöd

Enligt förordningen om fristående skolor ska en elev ges stödundervisning om det kan befaras att eleven inte kommer att nå de kunskapsmål som anges i kursplanerna eller om eleven av andra skäl behöver särskilt stöd.

På Yrkesplugget ges stöd framför allt vid resurstid, vilket är lärarnas undervisningsfria tid. Även vid resursdagar, som genomförs vid två tillfällen per termin, får eleverna extra hjälp. Rektorn och elevansvarig uppger dock för inspektörerna att skolan bör förbättra stödet.

Enligt författningarna ska en elev få studiehandledning på modersmålet, om eleven har behov av detta. I samtal med rektorn och elevansvarig framkommer att det finns elever på Yrkesplugget som har behov av studiehandledning på modersmålet, men som inte får det. Inspektörerna bedömer att skolan inte ger särskilt stöd till alla elever som har behov av detta.

Åtgärdsprogram

Från och med den 1 juli 2006 har förändringar införts i förordningen om fristående skolor avseende särskilt stöd och åtgärdsprogram. Ansvar har tydliggjorts för att tidigt upptäcka elever i behov av särskilt stöd. Rektorn ska se till att en utredning inleds, om det framkommer uppgifter om att en elev kan ha behov av särskilda stödåtgärder. Om utredningen visar att eleven är i behov av särskilda stödåtgärder ska rektorn se till att ett åtgärdsprogram upprättas. Av åtgärdsprogrammet ska framgå vilka elevens behov är, hur behoven ska tillgodoses samt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Vid Yrkesplugget upprättas åtgärdsprogram av skolans elevansvarig och undervisande lärare. Berörd elev och i förekommande fall vårdnadshavare deltar också. Inspektörerna har granskat ett urval av åtgärdsprogram och konstaterar att det inte alltid framgår vem som är ansvarig för olika insatser samt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Vidare framkommer att elever som har behov av studiehandledning på modersmålet inte har ett åtgärdsprogram. Inspektörerna bedömer dels

att skolan inte upprättar åtgärdsprogram i enlighet med förordningens krav, dels att kvaliteten på skolans åtgärdsprogram bör förbättras.

2 NORMER OCH VÄRDEN

Inom detta granskningsområde behandlas skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i vardaglig handling.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolan utgör en trygg miljö
- om skolan har en studiemiljö som är inriktad på lärande och ger stöd åt att utveckla kunskaper,
- om skolan och lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete
- om skolan har upprättat en likabehandlingsplan i enlighet med författningarna och dess mål och åtgärder är synliga i det dagliga arbetet.

Bedömning av området Normer och värden i studiemiljö och samvaro:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
	X		

Motivering:

Personalen på Yrkesplugget arbetar målmedvetet med att utveckla elevernas känsla för samhörighet och ansvar. Skolan och lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete och skolan har en likabehandlingsplan.

Däremot framkommer i inspektionen att kränkningar ibland förekommer mellan elever, men även att elever stundtals upplever att vuxnas förhållningssätt inte överensstämmer med skolans värdegrund. Detta förhållande har stor tyngd för inspektörernas samlade bedömning. Dessutom har eleverna vid skolan inte varit delaktiga i arbetet med likabehandlingsplanen. Området *Normer i studiemiljö och samvaro* bedöms därför ha mindre god kvalitet.

Trygg miljö

Enligt lagen (2006:67) om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever råder det numera ett uttryckligt förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever. Lagens ändamål är att främja barns och elevers lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder och att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling. Huvudmannen ska enligt

lagen bedriva ett målinriktat arbete för att främja dessa ändamål.

I intervjuer med elever framkommer att det på Yrkesplugget dels förekommer kränkningar elever emellan, dels att elever upplever att personal i något fall uttrycker sig på ett kränkande sätt. Vid inspektörernas avslutande samtal med rektorn har inspektörerna framfört elevernas synpunkter. Mot bakgrund av ovan nämnda uppgifter bör huvudmannen utreda och vid behov vidta åtgärder för att förhindra kränkningar.

Likabehandlingsplan

Enligt bestämmelserna ska en likabehandlingsplan upprättas för att synliggöra skolans förebyggande arbete. Detta arbete ska ske utifrån en kartläggning om eventuell förekomst av diskriminering eller annan kränkande behandling. Vidare ska planen ange vilka åtgärdande insatser som behövs vid en eventuell kränkning och eleverna ska vara delaktiga i arbetet med likabehandlingsplanen. Se vidare i Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2007:7) för arbetet med att främja likabehandling.

När det gäller medverkan av elever i arbetet med likabehandlingsplanen så tydliggjorde lagstiftaren det kravet i och med förordningen (2006:67) om barns och elevers deltagande i arbetet med en likabehandlingsplan.

På Yrkesplugget finns en likabehandlingsplan som, enligt rektorn, har upprättats utan elevernas medverkan. De elever som inspektörerna talat med uppger att de inte heller känner till skolans likabehandlingsplan. Inspektörerna bedömer att skolans arbete med likabehandlingsplanen inte uppfyller förordningens krav på elevers medverkan.

3 LEDNING OCH KVALITETSARBETE

Inom detta granskningsområde behandlas tillgång till utbildning samt verksamhetens ledning och personal och hur skolan följer de nationella bestämmelserna som omfattar dessa grupper. Inspektionen granskar dessutom rektors och personalens ansvarstagande för skolans målinriktning och myndighetsutövning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolan tar emot elever enligt bestämmelserna,
- om varje elev erbjuds en undervisningstid som motsvarar den garanterade undervisningstiden och den erbjudna undervisningstiden kan redovisas,
- om skolan erbjuder eleverna valmöjligheter i enlighet med författningarna,
- om skolans egna/lokala kurser uppfyller författningarnas krav,
- om skolans lokala inriktningar uppfyller författningarnas krav,
- om skolan erbjuder studie- och yrkesorientering,
- om de läromedel som används håller god kvalitet,

12 (16)

- om utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag för vissa hjälpmedel eller enstaka inslag som kan medföra en obetydlig kostnad för eleverna.

Bedömning av området Tillgång till likvärdig utbildning:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
			X

Motivering:

Inspektörerna bedömer att området *Tillgång till likvärdig utbildning* vid Yrkesplugget är av mycket god kvalitet. Yrkesplugget tar emot elever enligt bestämmelserna. Varje elev erbjuds en undervisningstid som motsvarar den garanterade undervisningstiden och skolan erbjuder eleverna valmöjligheter i enlighet med författningarna. Skolans egna/lokala kurser stämmer överens med Skolverkets beslut om rätt till bidrag. De läromedel som används håller god kvalitet och utbildningen är avgiftsfri. Vid tidpunkten för inspektörernas besök saknade skolan en skolläkare. Efter inspektörernas besök har rektorn inkommit med en kopia på det avtal som skolan tecknat med en skolläkare.

3.2 Personalens utbildning och kompetensutveckling

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolans lärare har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver,
- om skolans pedagogiska personal har nödvändiga insikter i de föreskrifter som styr utbildningen,
- om skolans pedagogiska personal får den kompetensutveckling som krävs för att kunna utföra sina arbetsuppgifter på ett professionellt sätt,
- om rektorn genom utbildning och erfarenhet har förvärvat pedagogisk insikt.

Bedömning av området Personalens utbildning och kompetensutveckling:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Inspektörerna bedömer att området *Personalens utveckling och kompetens* har god kvalitet eftersom flertalet lärare vid Yrkesplugget i stort har en utbildning avsedd för den verksamhet de ska bedriva. Flera lärare i yrkesämnena genomgår en komplettering i pedagogik. Skolan saknar dock personal med specialpedagogisk kompetens.

3.3 Rektorns ansvar

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om rektorn håller sig förtrogen med det dagliga arbetet,
- rektorn som pedagogisk ledare tar det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen,
- om rektorn tar ansvar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen,
- om rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.

Bedömning av området Rektors ansvar:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Rektorn är förtrogen med verksamheten, tar som pedagogisk ledare ansvar för att den inriktas på att nå de nationella målen och fattar beslut enligt bestämmelserna. I inspektörernas bedömning inkluderas även att rektorn bör ta ett ökat ansvar för uppföljning och utvärdering av skolans resultat. Inspektörernas bedömer sammantaget att området *Rektors ansvar* har god kvalitet.

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering av skolans resultat

Den granskning av betygskatalogerna som inspektörerna gjort visar att väldigt få elever når de högsta betygsstegen och tillsammans med de signaler som rektorn fått från elever om att betygen är för lågt satta borde, enligt inspektörerna, väckt frågor om undervisningsmål och metoder. Sammantaget bedömer inspektörerna att rektorn i ökad utsträckning bör följa upp och utvärdera skolans resultat i förhållande till de nationella målen.

3.4 Kvalitetsarbete

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder för att förbättra måluppfyllelsen,
- om kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som innehåller en bedömning av i vilken mån de nationella målen för utbildningen nåtts och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för att öka måluppfyllelsen.

Bedömning av området Kvalitetsarbete:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
	X		

Motivering:

Inspektörernas bedömning av området *Kvalitetsarbete* vid Yrkesplugget är av mindre god kvalitet. Denna bedömning har gjorts utifrån att skolan saknar ett system för hur kvalitetsarbetet ska bedrivas. Skolans kvalitetsredovisning har utarbetats av rektorn och eleverna har inte varit delaktiga.

Systematiskt kvalitetsarbete

Enligt läroplanen för de frivilliga skolformerna måste skolans verksamhet utvecklas så att den svarar mot fastställda mål. För att en skola ska utvecklas måste den fort-löpande ifrågasätta sina undervisningsmål och arbetsformer, utvärdera sina resultat och pröva nya metoder.

Under skolans första verksamhetsår har utvärdering av verksamheten skett i perso-nalgruppen, men även med elever i samband med att kurser avslutats. På skolnivå har rektorn dock ingen samlad bild av utfallet från dessa utvärderingar.

Skolan gör också en elevutvärdering, som bland annat visat på att eleverna är miss-nöjda med utvecklingssamtalen. Detta resultat har föranlett skolan att vidta kompe-tensutvecklingsinsatser i form av samtalsmetodik, vilket visar på ett kvalitetstän-kande.

Skolan genomför dessutom, med några andra skolor som bedriver fordonspro-grammet, en årlig enkätundersökning där elever bland annat svarar på frågor om Lärandet. De resultat som framkommer för Yrkesplugget ställs i relation till andra skolors. Som komplement till enkäten har samtal om verksamheten genomförts i alla klasser.

Enligt inspektörerna bedriver skolan på olika sätt ett kvalitetsarbete, men enligt rektorn bör skolans kvalitetsarbete bli föremål för ökad tydlighet. Som framgår av ovanstående sammanställs dock inte resultaten alltid på skolnivå och som exempel kan nämnas betygsresultat från avslutade kurser. Därför går skolan miste om ett underlag som utgångspunkt för att vidta åtgärder för att ytterligare förbättra verk-samheten. Sammantaget bedömer inspektörerna att skolans kvalitetsarbete bör för-bättras.

Kvalitetsredovisning

Kvalitetsarbetet ska dokumenteras i en kvalitetsredovisning som innehåller en be-dömning av i vilken mån de nationella målen för utbildningen nåtts och en redogö-relse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för att öka måluppfyllelsen. Skolans första kvalitetsredovisning, som tillika är en verksamhetsberättelse, har upprättats utan medverkan av elever. Inspektörerna bedömer att skolan inte har beaktat ele-vernans rätt till medverkan vid upprättandet av kvalitetsredovisningen, vilket är ett krav som förordningen ställer.

3.5 Huvudmannaskap och tillstånd

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolan drivs av den huvudman som innehar tillståndet,
- om huvuddelen av skolans undervisning bedrivs med hjälp av lärare som är anställda av skolan,
- om utbildningen sker inom ramen för Skolverkets tillstånd.

Bedömning av området Huvudmannaskap och tillstånd:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Skolan drivs av den huvudman som enligt Skolverkets beslut (dnr 44-2005:1029 samt 44-2006:1156) har rätt till bidrag från elevernas hemkommuner. Skolan bedriver undervisningen med lärare som, med något undantag, är anställda av skolan. Utbildningen sker inom ramen för Skolverkets beslut.

3.6 Stabilitet

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolan har ett stabilt elevunderlag och en stabil ekonomi så att skolans varaktighet och elevernas fortsatta skolgång kan garanteras.

Bedömning av området Stabilitet:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Inspektörerna bedömer att området *Stabilitet* har god kvalitet. Huvudmannens årsredovisning för skolans första verksamhetsår visade ett negativt resultat. Enligt huvudmannen, beror detta på de investeringar som initialt genomfördes. Årsredovisningen för räkenskapsåret 1 juli 2006 – 30 juni 2007 visar på ett överskott. Årsredovisningen är godkänd av auktoriserad revisor.

Inspektörerna har tagit del av skolans budget för läsåret 2007/08. Även denna visar på ett överskott.

Antalet elever på skolan har utvecklats från 40 elever under det första verksamhetsåret till 112 vid inspektionsbesöket. Huvudmannen räknar med att skolan fullt ut-

16 (16)

byggd kommer att ha 250-300 elever. Dessa uppgifter bygger på att eleverna ännu inte påbörjat årskurs 3 och att skolan inte startat Bygg – och fastighetsteknik.
--

Stockholm den 4 april 2008

Gunnel Erikson

Anette Älmdalen